

MURU

Leena Kolehmainen-Pulliainen

MURU

Nimikkeen automaattinen analysointi tietojen, erityisesti mallien, trendien ja korrelaatioiden, saamiseksi tekijänoikeuslain 13b § (”tekstin- ja tiedonlouhinta”) mukaisesti on kielletty.

© 2025 Leena Kolehmainen-Pulliainen

Kannen suunnittelu ja taitto : Osuuskunta Revontulikuu / Johanna Aho

Kustantaja: BoD · Books on Demand,
Mannerheimintie 12 B, 00100 Helsinki, bod@bod.fi
Kirjapaino: Libri Plureos GmbH, Friedensallee 273, 22763 Hampuri, Saksa

ISBN: 978-952-80-5398-9

MURU

Haluan jakaa teille muistelmani, nyt kun minulla on vielä voimia siihen. Siten kenties ymmärrätte enemmän meidän kissojen sielunelämästä. Tunnen itseni nykyään melko väsyneeksi. Luulen, että olen jo täyttänyt kunniakkaasti sen osan, mikä minulle on tässä kissanmittaisessa elämässä suotu. Ota mukava asento, venyttele tarvittaessa ja uppoudu tarinaani.

Kuten toivon mukaan tiedättekin, me kissat olemme jumalallista alkuperää. Ei ole mikään vähäpätöinen tai turha juttu, että meitä palvottiin muinaisessa Egyptissä. Voin kyllä sanoa, että sen jälkeen kohtelussamme on ollut kieltämättä toivomisen varaa: jos meidät nähdään kelvollisiksi ainoastaan pyydystämään rottia tai hiiriä, jossakin on pahasti mennyt vikaan!

Vartuin hyvin monenlaisissa paikoissa, ja syntyperäni ja vanhempani ovat suurelta osin usvaisen hämärän peitossa. Me kissat arvostamme tiettyä salaperäisyyttä, joten se ei ole suuremmin minua haitannut. Sen tiedän, että ensimmäiset naukaisuni päästin ilmoille jossakin maaseudulla. Minä ja siskoni Lapanen saavuimme suureen taloon, jonka pihapiirissä riitti tutkittavaa. Mainittakoon, että ulkonäkömme poikkesivat runsaasti toisistaan Lapasen ollessa lähes valkoinen, minä taas melkein musta. Silmäni hehkuivat kellanvihreinä. Kaulassani ja rinnassani oli hurmaava valkoinen läikkä korostamassa kiiltävänä läikehtivää eebenpuun mustaa turkkiani. Ja kynteni: ai miten ihanat ja toimivat ne olivat! Pystyin vetämään ne halutessani täysin piiloon ja sitten taas leiskauttamaan ne salamannopeasti tarvittaes-

sa ulos. Sitä temppua ei mikään tuntemani koira hallinnut. Se luonnollisesti todistaa meidän kissojen ylivertaisuuden niin mainitakseni.
Asuintalomme parvekkeelta johti tikapuut puutarhaan, eikä ollut temppu eikä mikään lähteä saalistusretkille ja palata takaisin niitä pitkin. Olin nimittäin melko taitava avaamaan kiinni olevat ovet hyppäämällä kahvan päälle, minua ei mikään pidätellyt.

Jossakin vaiheessa Lapanen oli muuttanut emäntänsä kanssa toiseen kaupunkiin ja aloin tylsistymistä välttääkseni tehdä yhä pidemmälle suuntautuvia seikkailuja. Olin kai erään kerran viipynyt retkelläni melko kauan, kun jokin vaisto sai minut palaamaan takaisin eräänä iltana, eikä hetkeäkään liian aikaisin. Edessä oli nimittäin muutto toiseen paikkaan, josta sittemmin tuli lopullinen kotini. Samalla sai itselleni ikioman emännän. Hän kertoi minun olleen tuolloin viisi vuotta vanha.

Tuo ikä on melko hassu asia. Me kissathan emme kysy, ”kuinka monta vuotta olet?” Mieluummin pitäydymme kohteliaissa tiedusteluissa tyyliin ”kuinka monta hiirtä olet kellistänyt?” Tai ”missä mielestäsi on paras auringon läikkä turkin lämmittämiseen?”

Tuon pitkäksi venähtäneen reissuni jälkeen varapalvelijani huomasi jossakin vaiheessa, että minulta puuttuu etuhampaita. Pieni kauneusvirhe ei kuitenkaan suuremmin haitannut elämääni, mielestäni se vain korosti ainutlaatuisuuttani! Elämääni on mahtunut sekalainen ja kirjava joukko palvelusväkeä ja henkilökuntaa. Moni heistä lienee jo mennyt Sateenkaarisillalle, missä se sitten lieneekään. Lisäksi olen joutunut usein tahtomattani tilanteisiin, joissa olen joutunut kouluttamaan koiria edes jollakin tavoin yhteiseloon kelvollisiksi

otuksiksi. Voin sanoa, että tehtävä ei todellakaan ole ollut aina helppo!

Lapsuus- ja nuoruusvuosinani opin itsekin monia taitoja, joista mainittakoon mm. erinomainen kyky saalistaa. Siitä juonsi juurensa urheilullinen ja solakka vartaloni. Iän karttuessa tai hiirten loppuessa pihatienoiltani muistelin noita ah, niin kunniakkaita aikoja kisaillessani lähinnä leluhiirten parissa. Vähän kerrassaan vuosien saatossa oikeat hiiret olivat kaikonneet pihatantereelta, mutta toisaalta vatsan täytteeksi niitä en enää tarvinnutkaan. Minulle riitti kuivamuonalla täytetty ruokakuppi, emäntäni oppikin täydentämään sen riittävän ajoissa. Mikäänhän ei ole hirveämpi näky kuin tyhjänä kiiltelevä pohja. Täytyy mainita, että se olikin hieno astia. Kyljessä luki nimittäin ”Murun murot”, joten se oli ikiomani, kuten tietysti kaikki muukin taloudessamme.

Yksi pelko minulla oli. Emäntäni otti sen kammotuksen välillä esille komerosta, hän sanoi sitä imuriksi. Se piti kauheaa ääntä, tuntui, että herkät korvani vallan musertuvat siitä metelistä. Siihen liittyi eräs hyvin traumaattinen kokemus, vieläkin puistattaa, kun muistelen sitä. Minulla oli suuri joukko leikkihiiriä, mutta rakkain niistä oli valkoinen, vuosien saatossa hiukan harmaantunut ja virttynytkin. Eräänä päivänä tuo pahaääninen kammotus söi minun hiireni! Onneksi emäntäni oli rohkea ja kaivoi sen takaisin esille sen iljetyksen uumenista. Siitä rohkeudesta kyllä täysi ylätassufemma emännälleni! Mietiskelin rauhoituttuani, että jos kerran imuri syö hiirenkin yhdessä hujauksessa, niin tuskin kissankaan hotkaisu tuottaa sille suurempia vaikeuksia. Siksi pötkin niin kauas kuin mahdollista, kun tuo hirvitys otettiin esille.

Muuten olin kyllä hyvin rohkea ja urhoollinen, kai nyt jokaiselle yksi pieni heikkous sallitaan? Tai kaksi, jos tarkkoja ollaan. Suhtau-

duin nimittäin tietyllä varauksella silloin tällöin meillä vieraileviin koiriin. Yleensä ne kyllä ymmärsivät paikkansa ja tilansa, kun tuijotin niitä tarpeeksi kauan rävähtämättä silmiin ja pörhistin häntäni oikein suureksi!

Opin ymmärtämään emäntäni mielen liikkeitä melko hyvin, mutta kerran jouduin todella hämilleni. Hän tokaisi minulle mielestään vitsinä, että ”tee jotakin hyödyllistä ja tuo vaikka jänispaisti.” (Jälkeenpäin ymmärsin, ettei hän olisi edes syönyt sellaista, niin syvästi emäntäni rakasti pupuja!) Tuossa vaiheessa vastoin parempaa ymmärrystä toin hänelle seuraavana aamuna löytämäni valkoisen jäniksen turkin. Löytöpaikka jääköön salaisuudeksi. Olikin aikamoinen työ raahata se lumikinosten yli ja keinotella se sitten aitaa pitkin takapihan verannalle. Emäntäni kyllä totisesti yllättyi päätellen silmien pyöristymisestä, kun hän näki tuomani lahjan. Siksi tyrmistyin, kun kiitoksia ei kuulunut, emäntäni ainoastaan poimi turkin muovikassiin ja kantoi sen pois. Sen jälkeen jätin lahjojen tuonnin ja tyydyin antamaan muita hellyyden osoituksia.

Tuo aiemmin mainitsemani varapalvelijani asusteli muualla. Jouduin muutaman kerran inhottavan pesuoperaation kohteeksi ollessani hänen luonaan täysihoidossa. Kuvitelkaa nyt itse: sinut laitetaan lavuaariin ja sitten turkkisi puunataan vedellä ja pesuaineella, niin kuin en itse olisi huolehtinut puhtaudestani erinomaisen kiitettävästi! Annoin kuitenkin aina lopulta anteeksi ja ilahdutin häntä kyllästämällä hänen makuuhuoneensa verhot silkkisillä karvoillani. Silloin tällöin sain häneltä mani- ja pedikyyrin, jolloin hienoja kynsiäni leikattiin. No, alkujärkytyksestä toivuttuani oli miellyttävää huomata, etteivät kynteni enää takertuneet vaatteisiin tai muihin kankaisiin kiinni. Eli

armollisesti sallin tämän toimenpiteen. Kotiin palattuani huolehdin tunnollisesti, että kyllästin kaikki paikat ihanan turkkini tuoksulla.

Nyt hieman syrjähdin aiheesta, eli palataanpa takaisin viimeisimpään kotiini. Siellä oli myös toinen kissa, nimeltään Nepsukka. Juuri hänen emäntänsä sai myöhemmin kunnian olla varapalvelijani. Kaiken kaikkiaan tuo toinen kissa oli hieman outo. Esimerkiksi kevään ajankohtana, jota ihmisotukset kutsuivat pääsiäiseksi, tuon toisen suurta herkkua tuntui olevan jokin ruskea, mämmiksi tapasivat sitä kutsua. Sitä se sitten nuoli lusikasta silmät sirrillään. Minulle riitti nuuhkaisu, ei sitä kaikkea pidä suuhunsa tunkea ja toisekseen linjoista on kissankin pidettävä hyvää huolta! Lisäksi Nepsukka oli joko surkea metsästäjä tai muuten perin pohjin laiska. Ei se kyennyt kunnolla itseään puolustamaan varapalvelijani Tayca -koiraa vastaan, vaikka oli muuten olevinaan koko talon kuningatar. Kerrankin minun täytyi mennä hätiin Taycan jahdatessa sitä, syöksyin salamana koiran kimppuun. Toisaalta se oli oiva tilaisuus kouluttaa samalla koiraakin sen lisäksi, että pystyin näyttämään omat avuni. Olin jälkeenpäin hieman pettynyt: olisi luullut Nepsukan osoittavan hieman sydämen jaloutta ja antavan puolustamisestaan edes muutaman herkkupalansa minulle, mutta ei, eipä ilmaantunut palkkiota eteeni. Minun osani oli väistellä tuota vanhempaa kissaa ja yrittää kaikin keinoin pysyä pois sen tieltä. Sillä oli myös etuoikeus olla ruokapöydän päällä, sinne minulla ei ollut mitään asiaa.

Varsinaiset kissanpäiväni alkoivat Nepsukan matkustaessa vuorollaan kissojen Sateenkaarisillalle. Emäntäni suri aikansa. Yritin tehdä tiettäväksi, että hänellä on minut, ja nyt hänellä on oiva mahdollisuus antaa jakamaton huomion-

sa ainoastaan ja vain minulle. Vähän kerrassaan emäntäni ymmärsikin oman etunsa. Oli minun vuoroni ottaa koko asuintilamme haltuuni ruokapöytää myöten. Oli minulla tietyt tehtävätkin, jotka suoritin tunnollisesti.

Muun muassa aamurituaalit sujuivat seuraavanlaisesti: ensin emäntäni avasi takaoven, ja minä tarkistin, ettei mikään vaara uhannut meitä ulkoa. Sen jälkeen kerroin tilanteen emännälleni. Myöhemmin oli vuorossa varmistaa ruokapöydän päältä tarkkailemalla, että hän söi ravitsevan aamupalan, jonka jälkeen oli oman aamiaiseni vuoro. Sitten sain osakseni suuren määrän silityksiä ja hellyyttä, joita olisi luonnollisesti voinut olla enemmänkin. Ne keskeytyivät emäntäni lähtiessä jonnekin, mitä hän kutsui työksi. Sitä en kyllä koskaan täysin ymmärtänyt, mitä hän sillä tarkoitti. Eikös työtä ole kehrääminen, turkin puhdistaminen, hiirien jahtaaminen? Hätätilassa hiirien korvikkeeksi kelpasivat myös heiluvat ruohonkorret. Niitä toimia en nähnyt emäntäni koskaan tekevän. No, kai se riitti, että minä hoidin ne. Emäntäni saavuttua takaisin, pidin aina huolen siitä, että en ollut enää päiväunillani, vaan olin vastaanottamassa hänet eteisessä asiaankuuluvin säärten puskemismenoin. Iltaisin minun täytyi varmistaa, että emäntäni sai unen päästä kiinni. Se sujui seuraavasti: tarvoin ensin käpälilläni emäntäni rinnan päällä sopivaksi katsomani ajan. Toisinaan soin hänelle myös suuren kunnianosoituksen nuolemalla häntä. Mahtoikohan hän edes täysin ymmärtää, mikä armo ja onni häntä oli kohdannut? Me kissat emme nimittäin tee tätä kuin harvoille ja valituille.

Lopuksi kellahdin selälleen hänen kainaloonsa. Siinä vaiheessa, kun vierestäni alkoi kuulua tuhinaa, minun oli aika siirtyä vuoteen jalkopäähän, minkä olin hyvissä ajoin tehnyt miellyttäväksi hankaamalla siihen omia karvojani. Nyt

saatoin omistautua omille iltarutiineilleni. Niihin kuuluivat turkin nuoleminen ja käpälien puhdistus, mikä olikin tarkkaa puuhaa. Kaikki varvasvälit täytyi käydä läpi erikseen. Tässä vaiheessa yleensä tuli jo nälkä ja kävin ottamassa hiukopalaa. Kaikkihan tietävät, että kylläinen massu on paras unen tae.

Mielipaikkojani olivat joitakin mainitakseni sänky ja siinä eritoten tyyny, lisäksi viihdyin varapalvelijani sylissä, varsinkin silloin, kun hän oli tietokoneella tai pelasi jotakin peliä. Hänellähän oli silloin joutilasta aikaa silitellä minua! Pihapiirissäni nautin kesäisin käyskennellä aidan päällä, varsinkin kun sireenipensaan oksat niin somasti kätkivät minut lehviensä suojaan. Toinen lepopaikkani oli kuunliljapuskan alla. Erään kerran järkytyin sydänjuuriani myöten ollessani mietiskelemässä siellä kaikessa rauhassa, kun koiranriiviö hyppäsi päälleni. Sen jälkeen väijyin sitä hyvän tovin aidan päältä. Luulen, ettei se edes tajunnut sitä uhkaavan minkäänlaisen vaaran. Nuo koirat! Se täytyy laskea tuon vintiön eduksi, että sen turkin väri oli oikeanlainen, nimittäin musta.
Usein halusin mennä tähystämään verannan valokatteen päälle. Eräänä syksyisenä aamuna urheuteni meinasi saada nolon lopun: jostakin syystä tassuni eivät pitäneetkään sen päällä kuten aiemmin ja aloin luisua alaspäin. Jotenkin onnistuin keinottelemaan itseni takaisin aidan päälle, kiitos notkean vartaloni! Sen jälkeen vetäydyin toipumaan pahimmasta järkytyksestä omaan rauhaani saunan lauteille.

Jossakin vaiheessa yhdeksästä hengestäni oli ainakin yksi vakavasti uhattuna. Aloin olla voipunut ja join paljon vettä. Emäntäni pelästyi minun sairastavan samaa sairautta mikä Nepsukallakin oli, nimittäin diabetesta. (Mikä hirveä sana, siitä jo vähä-älyisinkin ymmärtää, että perikato sen kohteeksi joutunutta uhkaa!)

No, minut kiidätettiin tohtorin luokse, ja kävi ilmi, että maksa-arvoni ovat hurjissa lukemissa. Jouduin syömään etovan lääkekuurin, mutta vähän kerrassaan toivuin, taistelijaluonne kun olen. Lisäksi ruokavalioni muuttui, onneksi kuitenkin siedettävän makuiseksi, tosin herkkupalat jäivät pois ruokalistalta. Nyt elämä jälleen maistui ja nautin täysin siemauksin hyvin ansaituista kissanpäivistäni. Näin jatkuikin hyvän tovin, keskityin kaiken muun ohella opettamaan emännälleni kaiken tietämisen arvoisen, kuten ”lepää paljon” sekä ”muista venytellä usein.”

Katseeni alkoi kuitenkin suuntautua uteliaana kohti Sateenkaarisiltaa. Minkälaisia uusia seikkailuja mahdan siellä kokea? Ruoka ei taaskaan enää maistunut ja muutenkin olo oli melko voimaton. Emäntäni vei minut taas kerran eläinlääkäriin, jossa minua nesteytettiin. Se palauttikin voimiani sen verran, että saatoin muutamana päivänä loikoilla takapihan verannalla auringonsäteiden lämmittäessä ihanasti turkkiani. En kuitenkaan enää uskaltautunut tutkimusretkille.

Emäntäni yritti antaa minulle jotakin hirveän pahanhajuista ja -makuista litkua, jota en kyllä suostunut suurin surminkaan pistämään suuhuni! En halunnut enää syödä enkä juoda, oloni oli eteerisen kevyt ja halusin vain nukkua. Yritin kertoa emännälleni, että hänen on turha yrittää antaa minulle vettä suuhun ruiskulla tai hieroa suuhuni ruokahalua lisäävää tahnaa. Todettakoon, että hän kasteli viikonlopun aikana kyynelillään turkkini niin, että siitä olisi voinut vettä vääntää!

Yritin myös tehdä tiettäväksi, että olen jo valmis lähtemään. Me kissat emme sure elämämme päättymistä, vaan ennemmin sitä, jos emme

Tämä kirja kertoo Muru-kissan elämästä. Murun viidestä ensimmäisestä vuodesta ei ole juurikaan tietoa, koska se asusteli tuolloin vielä ensimmäisessä kodissaan. Uuden emäntänsä Leenan luokse muuton myötä näiden kahden välinen rakkaus syveni sellaiseen mittakaavaan, että Murun elämänvaiheet oli suorastaan pakko taltioida kirjalliseen muotoon.

Tämä kirja on samalla myös kunnianosoitus kaikille kissoille. Kuten kaikki lemmikkejään rakastavat tietävät, on uskomatonta, miten monin tavoin nuo nelijalkaiset ystävämme ilmaisevat itseään. Kun luottamus rakentuu lemmikin ja ihmisen välille, se on niin suuri meille suotu lahja, josta ei voi olla kuin syvästi kiitollinen.

Tapahtumat ovat kaikki tosia. Ainoastaan Murun mietteiden kuvaamisessa on otettu tiettyjä tulkinnallisia vapauksia. Toivottavasti Murun muistelmista välittyy Sinulle, lukijani, kaikki se rakkaus ja yhteiset onnenhetket, jotka Muru mahdollisti olemassaolollaan.

Antoisia lukuhetkiä Murun elämänvaiheiden parissa!

9 789528 053989